

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/148/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317010314
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5317010314.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na neverejnom zasadnutí konanom 5. decembra 2017 prejednal sťažnosť podanú Mgr. V. Q., nar. XX.X.XXXX, proti uzneseniu Okresného súdu Čadca, č.k. 3Nt/9/2017-17 zo dňa 9.10.2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť Mgr. V. Q. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Čadca uznesením, č.k. 3Nt/9/2017-17 z 9.10.2017, podľa § 73 ods. 1, § 74 ods. 1 Tr. zák., uložil povinnej Mgr. V. Q. ochranné psychiatrické ambulantné liečenie.

Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že okresný súd konal na podklade návrhu prokurátorky Okresnej prokuratúry Čadca, ktorý bol podaný 7.7.2017 pod sp.zn. Pv 732/16/5502-22, z ktorého vyplýva, že proti Mgr. V. Q. bolo vedené trestné konanie na podklade uznesenia OR PZ, OKP Čadca, sp.zn. ČVS:ORP-231/1-VYS-CA-2016 zo dňa 3.11.2016, ktorým bolo vznesené obvinenie Mgr. V. Q. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. Uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Čadca pod Pv 732/16/5502 zo dňa 7.6.2017 bolo zastavené trestné stíhanie Mgr. V. Q. podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., lebo obvinená nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná.

Okresný súd po vypočutí Mgr. V. Q., znalca MUDr. Stanislava Kollára a vychádzajúc z vykonaného dokazovania oboznámením pripojeného trestného spisu súvisiaceho s relevantným trestným stíhaním menovanej, mal za to, že návrh prokurátorky je v celom rozsahu dôvodný. Bolo zistené, že trestné stíhanie v danej veci bolo vedené dôvodne, a to pre skutok, ktorý sa mal stať, mal znaky trestného činu a z jeho spáchania bola dôvodne podozrivá práve Mgr. V. Q.. K vyvodu trestnej zodpovednosti nedošlo z dôvodu, že predmetné trestné stíhanie bolo zastavené pre nepríčetnosť Mgr. V. Q.. Zároveň bolo zistené, že znaleckým vyšetrením duševného stavu Mgr. V. Q. bolo konštatované, že pobyt obvinenej na slobode je z medicínskeho hľadiska nebezpečný pre spoločnosť. Obvinená sa dopustila konania, ktoré bolo kvalifikované ako trestné a toto konanie bolo podmienené duševnou poruchou. Pokiaľ duševná porucha nebude liečená, pretrváva riziko, že tohto konania prípadne podobného konania sa dopustí aj v budúcnosti. Choroba je liečiteľná, bludné presvedčenia obvinenej sú nevyvrátiteľné, od liečby možno očakávať, že pod vplyvom týchto presvedčení nebude konať. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že Mgr. V. Q. trpela v minulosti, v čase spáchania vyšetrovaného trestného činu a aj v súčasnosti trpí vážnou duševnou poruchou v pravom slova zmysle - bludovou paranoidnou poruchou. Následkom vážnej duševnej poruchy nechápe zmysel aktuálneho trestného konania a jej súčasný psychický stav jej neumožňuje plnohodnotnú účasť v trestnom stíhaní.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 9.10.2017 vyplýva, že po vyhlásení uznesenia, jeho odôvodnení a po poučení o opravných prostriedkoch Mgr. V. Q. prehlásila, že podáva sťažnosť, obhajca prehlásil, že podáva sťažnosť a prokurátor prehlásil, že sa vzdáva sťažnosti.

Dňa 6.11.2017 súdu prvého stupňa bolo doručené písomné podanie Mgr. V. Q. s nasledovným textom:

„Vec: Sťažnosť voči uzneseniu Okresného súdu v Čadci zo dňa 9. októbra 2017 vo veci udelenia ochranného psychiatrického ambulantného liečenia Mgr. V. Q. samosudcom JUDr. Milanom Gylánikom za prítomnosti prokurátora Mgr. Romana Lendóciho a advokáta obvinenej JUDr. Pohančeníka. Uvedené rozhodnutie Okr. súdu v Čadci navrhujem zrušiť z nasledujúcich dôvodov:

1. Dňa 27.12.2016 som podala sťažnosť proti uzneseniu o pribratí znalca a proti bezdôvodnému vyšetreniu môjho duševného stavu - vid' príloha.

2 V uznesení o zastavení trestného stíhania (Pv 732/16/5502-20; EEČ: 2-37-63-2017) je uvedené, že predmetný 17-stranový list, ktorý som rozdistribuovala niektorým obyvateľom nášho bytového domu č. XXXX na Ul. A. Z. v J., bol spôsobom mojej OBRANY voči dlhodobému počínaniu MUDr. S. Y. a B. K. voči mojej osobe. Pri výsluchoch na polícii v danej veci (mjr. V. N.), sa mi podarilo preukázať, že JUDr. M. Y. a B. K. klamali pred orgánmi činnými v trestnom konaní. Skutočnosti, ktoré som uvádzala v predmetnom liste sa zakladajú na pravde.

3. To, akým spôsobom sa MUDr. M. N. zhostil úlohy vyhotovenia znaleckého posudku, považujem za zneužívanie psychiatrie.

a) vyhotovil posudok bez mojej odbornej zdravotnej dokumentácie

b) počas 3-hod. vyšetrenia u MUDr. St. N. som uviedla všetky kauzálne súvislosti, ktoré ma viedli k napísaniu listu, hovorím o objektívnej súvislosti javov, čiže záver, ku ktorému dospel MUDr. N., že v čase písania listu som bola nepríčetná, hodnotím ako neseriózný a nezakladajúci sa na pravde.

b) jeho dezinformácia na pojednávaní, a síce, že nedodržiam liečbu - sú vymyslené - vid' stanovisko mojej odbornej lekárky - MUDr. W. K., ktoré je síce z r. 2014, ale identické stanovisko by MUDr. K. podala aj v súčasnosti.

c) MUDr. N. som chcela položiť 5 otázok, samosudca M. Gylánik ma však pri 2. otázke zastavil z dôvodu „nepríčetnosti“, čo považujem za účelový manéver. Keďže počas celého pojednávania moje počínanie sa vyznačovalo KOHERENTNOSŤOU, zo strany JUDr. M. Gylánika toto považujem za hrubý zásah do dôstojnosti človeka a porušenie mojich ľudských práv. V záverečnej fáze pojednávania som navrhla predloženie dôkazov o protiprávnej činnosti B. K. voči mne a mojej rodine, mám na mysli ZASTRAŠOVANIE. B. K. sa minimálne nakontaktoval na osoby, ktoré páchajú organizovanú trestnú činnosť. Viackrát v minulosti naznačoval svoje vplyvné kontakty. Systematicky čeliť protiprávnemu konaniu B. K. a MUDr. S. Y. je vyčerpávajúce. Sudca JUDr. M. Gylánik a rovnako aj p. prokurátor zamietli mnou predložené dôkazy. Domnievam sa, že toto svedčí o tom, na ktorom brehu rieky (obrazne povedané) títo dvaja páni stoja. Navrhujem, aby sa Krajský súd v Žiline oboznámil so zvukovou nahrávkou z pojednávania na Okresnom súde v Čadci zo dňa 9. októbra 2017. Na základe vyššie uvedeného navrhujem, aby KS v Žiline po vykonanom dokazovaní vyniesol tento ROZSUDOK:

Rozhodnutie Okresného súdu v Čadci zo dňa 9. októbra 2017 (3Nt/9/2017) vo veci udelenia psychiatrického liečenia ambulantnou formou Mgr. V. Q. sa ruší. Taktiež navrhujem, aby pojednávanie na Krajskom súde v Žiline bolo verejné“.

Prílohami podania Mgr. V. Q. sú kópie listín, a to sťažnosť proti uzneseniu o pribratí znalca a proti bezdôvodnému vyšetreniu duševného stavu Mgr. V. Q. (č.l. 37-39), rozhodnutie OÚ Čadca, OVVS z 28.9.2015 Č.s: OU-CA-OVVS-2015/010201, Č.p.: PS 552/2015 - HŽ (č.l. 40), lekárske potvrdenie (č.l. 41).

Dňa 14.11.2017 súdu prvého stupňa bolo doručené odôvodnenie sťažnosti Mgr. V. Q. prostredníctvom obhajcu, ktorý sťažnosť odôvodnil nasledovne:

„Nesúhlasím s rozhodnutím okresného súdu, ktorým mi bolo nariadené ochranné psychiatrické ambulantné liečenie.

Ako vyplýva z uznesenia okresného súdu, podkladom pre podanie návrhu na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou bolo trestné stíhanie vedené voči mojej osobe pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, ktoré bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku zastavené, nakoľko som nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná.

Poukazujem na skutočnosť, že v trestnom konaní som nebola právoplatne uznaná za vinnú z trestného činu, v danom prípade mi bolo vznesené obvinenie a prebiehalo prípravné konanie. Podľa § 206 ods. 1 Tr. por. pre vznesenie obvinenia postačí, ak na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba. Neznamená to, že osoba, ktorej bolo vznesené obvinenie, bude uznaná za vinnú z trestného činu.

Uznesenie okresného súdu vychádza z toho, že som spáchala trestný čin, pre ktorý mi bolo vznesené obvinenie. Je však, potrebné konštatovať, že nebolo preukázané, že som spáchala trestný čin. Trestné stíhanie bolo na základe znaleckého dokazovania zastavené, nakoľko bolo konštatované, že pre nepríčetnosť v čase činu som nebola trestne zodpovedná. Otázkou zostáva, do akej miery vykonané trestné konanie preukázalo, že som sa dopustila trestného činu. V danom prípade bolo trestné konanie skončené len na podklade znaleckého dokazovania. pričom týmto konaním mi bolo odňaté právo brániť sa v trestnom konaní, či skutočnosti, ktoré mi vzneseným obvinením boli kladené za vinu, sa zakladajú na pravde alebo nie. Podľa § 373 ods. 1 Tr. zákona sa prečinu ohovárania dopustí ten, kto o inom oznámi nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnom mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, poškodiť ho v zamestnaní, v podnikaní, narušiť jeho rodinné vzťahy alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Nakoľko však trestné konanie bolo zastavené, nie je doposiaľ preukázané, či som o niekom oznámila nepravdivý údaj, alebo tieto údaje boli pravdivé, čo by znamenalo, že neboli naplnené znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Imanentne pre naplnenie znakov skutkovej podstaty tohto trestného činu sa súčasne vyžaduje nielen uvedenie nepravdivého údaja, ale súčasne aj ohrozenie jeho vážnosti u spoluobčanov, poškodenie v zamestnaní, v podnikaní, v rodinných vzťahoch v intenzite značnej miery alebo spôsobenie vážnej umy. Žiadna z uvedených skutočností však v prípravnom konaní nebola zisťovaná a preukázaná. Pokiaľ by sme pripustili skutočnosť, že pre nariadenie ochrannej psychiatrickej liečby postačí vznesenie obvinenia, ktoré bude následne na základe znaleckého dokazovania zastavené pre nepríčetnosť, pripúšťame skutočnosť, že každej osobe, ktorá má psychiatrickú diagnózu, môže byť nariadená psychiatrická liečba, pričom nebude rozhodujúca skutočnosť, či bol alebo nebol spáchaný trestný čin. Vyššie uvedené skutočnosti sú o to závažnejšie, že v danom prípade ide trestný čin, ktorý má verbálny charakter, kde preukázanie skutočnosti, či bol alebo nebol spáchaný, je oveľa ťažšie ako pri násilnom trestnom čine, pri ktorom sú osvedčené aspoň skutočnosti týkajúce útoku, škody na zdraví alebo následku trestného činu.

V tomto konaní pokiaľ okresná prokuratúra chcela podať návrh na nariadenie ochranného psychiatrického ambulantného liečenia, nemala zastaviť trestné stíhanie iba na podklade znaleckého dokazovania, ale mala v trestnom konaní preukázať naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu preukázaním, že uvedené údaje sú skutočne nepravdivé, že tieto nepravdivé údaje mali vplyv na okolie a to v miere značnej alebo boli spôsobilé spôsobiť vážnu ujmu.

V teoretickej rovine, ak by sme ignorovali vyššie uvedené skutočnosti, viedlo by to k tomu, že osoby s psychiatrickou diagnózou by nemali právo vyjadrovať svoje názory, nakoľko by pre kohokoľvek bolo jednoduché cez podanie trestného oznámenia a pri už vopred známej skutočnosti o psychiatrickej diagnóze, umlčať takúto osobu. Pričom by pre spoločnosť nebolo podstatné, či ide o údaj pravdivý alebo údaj nepravdivý. Takýto postoj by bol škodlivý nielen pre danú osobu, ktorej by sme zasiahli do integrity a súkromia, ale bol by škodlivý aj pre spoločnosť, ktorá by ignorovala aj vážne upozornenia napríklad na spáchanie trestného činu inej osoby, respektíve napríklad na snahu kohokoľvek zbaviť sa určitej osoby s psychiatrickou diagnózou.

Druhou podstatnou skutočnosťou uvedenou v § 73 ods. 1 Tr. zák. je, že osoba ktorej súd nariaďuje ochranné psychiatrické liečenie je pre spoločnosť nebezpečná. V danom prípade absentuje preukázanie skutočnosti, že by som pre spoločnosť bola nebezpečná. Trestný zákon na nariadenie ochranného opatrenia vyžaduje súčasné splnenie oboch podmienok, a to tak nepríčetnosti ako aj nebezpečnosti pre spoločnosť.

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujem, aby odvolací krajský súd zrušil uznesenie Okresného súdu v Čadci č.k. 3Nt 9/2017 zo dňa 9.10.2017 a návrh okresnej prokuratúry zamietol".

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k dôvodom sťažnosti Mgr. V. Q..

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, po tom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm.

a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávě.

Sťažnosť proti uzneseniu súdu prvého stupňa je prípustnou v súlade s ustanovením § 299 ods. 3 Tr. por., § 185 ods. 1, ods. 2 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por., v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd po vyhodnotení všetkých relevantných skutočností dospel k záveru, že sťažnosť Mgr. V. Q. nie je dôvodná a treba ju zamietnuť.

V záujme zákonného a spravodlivého rozhodnutia krajský súd primárne preskúmal konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu súdu prvého stupňa.

Konanie o uložení ochranného liečenia (vrátane zmeny formy ochranného opatrenia) v zmysle Trestného zákona a podľa Trestného poriadku voči osobe, ktorej procesné postavenie obvineného zaniklo v dôsledku zastavenia trestného stíhania pre nepříčetnosť, nerieši otázku viny za trestný čin, ale otázku spáchania činu ináč trestného.

Keďže v ňom nejde o obvineného a vinu za trestný čin, ale sa týka rozhodovania o občianskom práve, lebo možné uloženie ochranného liečenia predstavuje zásah do práva na súkromie, nie sú naň aplikovateľné práva podľa čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale práva týkajúce sa spravodlivého súdneho konania (napr. podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Uloženie ochranného liečenia je z hľadiska práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ústavne akceptovateľné vtedy, ak k nemu dôjde na základe spravodlivého súdneho konania rešpektujúceho zároveň základné náležitosti pre jeho uloženie podľa Trestného zákona.

Nemožno pri tomto konaní opomenúť článok 12 ods. 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, podľa ktorého tieto osoby majú kedykoľvek právo na uznanie svojej osoby ako subjektu práva.

Krajský súd vykonal analýzu vyšetrovacieho spisu OR PZ v Čadci, OKP, ČVS: ORP-231/1-VYS-CA-2016, pričom zistil, že po vznesení obvinenia Mgr. V. Q. pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. bolo vykonané pomerne rozsiahle dokazovanie v rámci prípravného konania, pričom od 8.12.2016 až do skončenia prípravného konania mala Mgr. V. Q. ustanoveného obhajcu. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Čadca uznesením Pv 732/16/5502-20 zo 7.6.2017 zastavila trestné stíhanie obvinenej Mgr. V. Q. podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por., ktorá bola trestne stíhaná pre trestný čin - prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. por., lebo obvinená nebola v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná. Uznesenie prokurátorky nadobudlo právoplatnosť 27.6.2017. Z odôvodnenia uznesenia o zastavení trestného stíhania vyplýva, že prokurátorka sa riadne vysporiadala s dôkaznou situáciou, ktorá vyplynula z procesne relevantných dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní a správne ustálila, že skutok, pre ktorý bolo Mgr. V. Q. vznesené obvinenie, sa stal a vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. S poukazom na závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom z oboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria za účelom vyšetrovania duševného stavu obvinenej a vzhľadom k ustanoveniu § 23 Tr. zák. dospela prokurátorka k názoru, že trestné konanie je potrebné zastaviť podľa § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por.

Krajský súd teda zistil, že k riešeniu právne významnej otázky, či Mgr. V. Q. je „páchateľkou činu ináč trestného“, bolo v prípravnom konaní vykonané relevantné dokazovanie a pozitívny záver súdu o tom, že Mgr. V. Q. je „páchateľkou činu ináč trestného“ je výsledkom vyhodnotenia procesne účinných dôkazov,

ktoré boli zabezpečené v prípravnom konaní pred rozhodnutím prokurátora o zastavení trestného stíhania.

Krajský súd uzatvára, že konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu okresného súdu a ktoré predstavuje zásah do súkromného života Mgr. V. Q., bolo ako celok spravodlivé.

K samotnému napadnutému rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť žiadnu chybu, či nedostatok, pričom odôvodnenie rozhodnutia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom, dostatočne a presvedčivo, a preto krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje a dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa si v plnom rozsahu osvojuje. Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre výrokovú časť napadnutého uznesenia. Skutkové závery súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis. Krajský súd dodáva, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa, nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na správne a erudované dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie.

Argumenty uvedené v sťažnosti nie sú spôsobilé zvrátiť zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Zhodnotenie zdravotného stavu Mgr. V. Q. v priebehu verejného zasadnutia znalcom považuje krajský súd za dostatočný podklad nielen na rozhodnutie o uložení ochranného liečenia, ale aj na rozhodnutie o spôsobe ochrannej liečby. Sťažnostné argumenty Mgr. V. Q. a jej obhajcu sú len iným hodnotením existujúceho skutkového stavu, o ktorom ani krajský súd nemá dôvodné pochybnosti a na podklade ktorého rozhodol súd prvého stupňa. V súvislosti s dôvodmi sťažnosti, ktoré prezentuje obhajca Mgr. V. Q., v rámci ktorých namieta nesprávnosť postupu prokurátorky v prípravnom konaní, je potrebné poukázať na to, že v súlade s ustanovením § 215 ods. 6 Tr. por. obvinená mala možnosť podať sťažnosť proti uzneseniu prokurátorky o zastavení trestného stíhania z dôvodu § 215 ods. 1 písm. e) Tr. por., ktorú možnosť však zjavne nevyužila.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného okresným súdom, ktoré by odôvodňovali zmenu napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd sťažnosť Mgr. V. Q. zamietol, pretože nie je dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.